

209. οί δὲ κατὰ τὴν ψυχὴν—εἰσὶ γὰρ οὖν, ἔφη, οἱ ἐν ταῖς ψυχαῖς κυοῦσιν ἔτι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς σώμασιν, ἃ ψυχῇ προσήκει καὶ κυῆσαι καὶ τεκεῖν· τί οὖν προσήκει; φρόνησίν τε καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν—ὧν δὴ εἰσὶ καὶ οἱ ποιηταὶ πάντες γεννήτορες καὶ τῶν δημιουργῶν ὅσοι λέγονται εὐρετικοὶ εἶναι· πολὺ δὲ μεγίστη, ἔφη, καὶ καλλίστη τῆς φρονήσεως ἢ περὶ τὰ τῶν πόλεων τε καὶ οἰκήσεων διακόσμησις, ἣ δὴ ὄνομά ἐστι σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη—τούτων δ' αὖ ὅταν τις ἐκ (b) νέου ἐγκύμων ἦ τὴν ψυχὴν, ἥθεος ὦν καὶ ἠκούσης τῆς ἡλικίας, τίκτειν τε καὶ γεννᾶν ἤδη ἐπιθυμῆ, ζητεῖ δὴ οἶμαι καὶ οὗτος περιῶν τὸ καλὸν ἐν ᾧ ἂν γεννήσειεν· ἐν τῷ γὰρ αἰσχυρῷ οὐδέποτε γεννήσει. τὰ τε οὖν σώματα τὰ καλὰ μᾶλλον ἢ τὰ αἰσχυρὰ ἀσπάζεται ἅτε κυῶν, καὶ ἂν ἐντύχη ψυχῇ καλῇ καὶ γενναίᾳ καὶ εὐφυεῖ, πάνυ δὴ ἀσπάζεται τὸ συναμφοτέρον, καὶ πρὸς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον εὐθύς εὐπορεῖ λόγων περὶ ἀρετῆς καὶ περὶ οἷον χρῆ εἶναι (c) τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν καὶ ἃ ἐπιτηδεύειν, καὶ ἐπιχειρεῖ παιδεύειν. ἀπτόμενος γὰρ οἶμαι τοῦ καλοῦ καὶ ὁμιλῶν αὐτῷ, ἃ πάλαι ἐκύει τίκτει καὶ γεννᾷ, καὶ παρῶν καὶ ἀπῶν μεμνημένος, καὶ τὸ γεννηθὲν συνεκτρέφει κοινῇ μετ' ἐκείνου, ὥστε πολὺ μείζω κοινωνίαν τῆς τῶν παιδῶν πρὸς ἀλλήλους οἱ τοιοῦτοι ἴσχουσι καὶ φιλίαν βεβαιότεραν, ἅτε καλλιόνων καὶ ἀθανατωτέρων παιδῶν κεκοινωνηκότες.

Εκείνοι τώρα που είναι εγγαστρωμένοι στην ψυχὴ - γιατί υπάρχουν εκείνοι των οποίων οι ψυχὲς κυοφοροῦν ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι με τα σώματα, εκείνα που ταιριάζει στην ψυχὴ να κυοφορήσει και να γεννήσει. Και τι ταιριάζει στην ψυχὴ; Και ἡ φρόνηση και ἡ υπόλοιπη ἀρετὴ. ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς εἶναι και οἱ ποιητὲς που εἶναι στο σύνολο τους δημιουργοὶ και ἀπὸ τους τεχνίτες εκείνοι που εἶναι εφευρέτες. Ἡ πιο μεγάλη και ἡ πιο ωραία ἐκδήλωση τῆς φρόνησης ἔχει σχέση με τὴν εὐρυθμὴ και ἀρμονικὴ διάταξη ὧσων ἔχουν σχέση με τὴν πόλη και τὴν κοινωνία και αὐτὴ ἡ διάταξη ἔχει ὄνομα, σωφροσύνη και δικαιοσύνη. Ἀπ' αὐτοὺς τώρα, ἀν κάποιος ἀπὸ μικρὴ ἡλικία εἶναι εγγαστρωμένος στην ψυχὴ και παραμένει ἀγαμος, παρόλο που βρίσκεται σε ἡλικία συνουσίας, ἐπιδιώκει πλέον τὸν τοκετό και τὴ γέννα. Και νομίζω ὅτι ἀναζητεῖ περιφερόμενος ἐδῶ και κει τὸ καλὸ κλίμα μέσα στο οποίο θα συντελεστεῖ ἡ γέννα. Και ἐπειδὴ κυοφορεῖ, υποδέχεται φιλοφρόνως τα καλὰ πιο πολὺ σώματα, παρά τα αἰσχυρὰ, και ἀν συναντήσῃ ψυχὴ δυνατὴ και ὁμορφὴ που τὴ διακρίνει ἡ δύναμη και ἡ ἐξυπνάδα, παραδίδεται ἐρωτικά σ' αὐτὴ τὴν ἐνωμένη δύναμη και σ' αὐτό τὸν ἄνθρωπο ἀμέσως τονίζει με θαυμαστὴ εὐφράδεια τὴν ἀξία τῆς ἀρετῆς, τὸ πως οφείλει να εἶναι ὁ ἄνδρας ὁ ἀγαθός και ποιες πρέπει να εἶναι οἱ ἀσχολίες του, προσπαθώντας να τὸν ἐκπαιδεύσει. Ἐπειδὴ λουτόν, νομίζω, ἀγγίζει τὸν καλὸ και συναναστρέφεται μαζί του, εκείνα που ἀπὸ παλιά κυοφοροῦσε τα ἐκμαιεῖ και τα γεννᾷ και, εἴτε εἶναι παρῶν εἴτε εἶναι ἀπῶν παρίσταται νοερά, και τὸν καρπὸ τῆς γέννας τὸν ἐκτρέφει ἀπὸ κοινού με κείνον, με ἀποτέλεσμα αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι να ἔχουν ἀνώτερη μορφὴ ἐπαφῆς ἀπὸ ἐκείνη των παιδιῶν μεταξύ τους, και φιλία πιο σταθερὴ. καθὼς ἔχουν ἐρθεῖ οὐκ ἰδεατὴ ἐπαφὴ με τα ὁμορφότερα και πιο ἀθάνατα παιδιὰ.

καὶ πᾶς ἂν δέξαιτο ἑαυτῷ τοιούτους
παῖδας μᾶλλον γεγονέναι ἢ τοὺς (d)
ἀνθρωπίνους, καὶ εἰς Ὅμηρον
ἀποβλέψας καὶ Ἡσίοδον καὶ τοὺς ἄλλους
ποιητὰς τοὺς ἀγαθοὺς ζηλῶν, οἷα ἔκγονα
ἑαυτῶν καταλείπουσιν, ἃ ἐκείνοις
ἀθάνατον κλέος καὶ μνήμην παρέχεται
αὐτὰ τοιαῦτα ὄντα· εἰ δὲ βούλει, ἔφη,
οἴους Λυκούργος παῖδας κατελίπετο ἐν
Λακεδαιμόνι σωτήρας τῆς Λακεδαιμόνος
καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς Ἑλλάδος. τίμιος δὲ
παρ' ὑμῖν καὶ Σόλων διὰ τὴν τῶν νόμων
γέννησιν, καὶ ἄλλοι (e) ἄλλοθι πολλαχοῦ
ἄνδρες, καὶ ἐν Ἑλλησι καὶ ἐν βαρβάροις,
πολλὰ καὶ καλὰ ἀποφηνάμενοι ἔργα,
γεννήσαντες παντοίαν ἀρετὴν· ὧν καὶ
ἰερά πολλὰ ἤδη γέγονε διὰ τοὺς
τοιούτους παῖδας, διὰ δὲ τοὺς
ἀνθρωπίνους οὐδενός πω.

Και ο καθένας για τον εαυτό θα δεχόταν να
είχαν γεννηθεί τέτοια παιδιά περισσότερο,
πέρα το ανθρώπινα. και έριχνε μια ματιά
στον Όμηρο, τον Ησίοδο και τους άλλους
ποιητές, θα ζήλευε τους αγαθούς, κυρίως για
την ποιότητα των παιδιών που άφησαν πίσω
τους, αφού, με το να είναι αυτά που είναι,
εξασφαλίζουν σε κείνους αθάνατη δόξα και
αιώνιο μνήμη. Αν θέλεις πάλι, δες τι παιδιά
άφησε πίσω στη Σπάρτη ο Λυκούργος,
σωτήρες της Σπάρτης και, για να μιλήσω
γενικά, της Ελλάδας. Καταξιωμένος ανάμεσα
σας είναι και ο Σόλωνας για το νομοθετικό
του έργο και άλλοι πολλοί σε πολλά μέρη και
στους Έλληνες και στους βαρβάρους
υπάρχουν που παρουσίασαν πολλά και
θεάρεστα έργα και διαπότησαν τους
ανθρώπους με κάθε είδους αρετή. Σ' αυτούς
λοιπόν ήδη πολλά ιερά έχουν αφιερωθεί για
τα παιδιά τους, (δημιουργήματα) ενώ ποτέ
σε κανένα ως τώρα, για τα παιδιά του τα
ανθρώπινα.